RANDSTAD/'T GOOI

excellent

LEVEN & WONEN

OUTDOOR SPECIAL

Tien trends voor 2012

Meubelbeurs Keulen

PIET HEIN EEK

Ruud van Empel's fotokunst

DE SEXY INTERIEURS VAN ERIC KUSTER

nr 1-2012 • € 6,95

BP 8717096602345 9

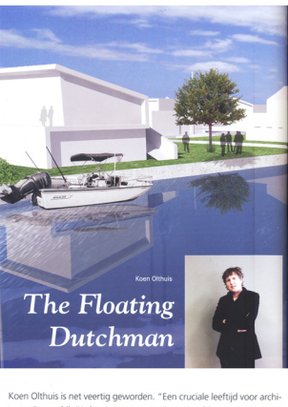

Koen Olthuis

The Floating Dutchman

In 2007 stond Koen Olthuis op nummer 122 in de lijst van meest invloedrijke mensen van Time Magazine. De Nederlandse architect is een van de pleitbezorgers voor 'drijvend bouwen'. Zijn visie op het gebruik van de actuatieve ruimte in stedelijke gebieden is tenminste interessant, ook als het waterkansen in de praktijk [illegible]

Koen Olthuis is net veertig geworden. "Een cruciale leeftijd voor architecten", zegt hij. "Je bent opeens geen 'jonge' architect meer. Je moet serieus aan de bak en je ideeën moeten zich in de praktijk bewijzen." Sinds de oprichting van zijn architectenbureau Waterstudio.nl in 2002 propageert Olthuis het bouwen op water. Geen woonboten, maar hele woonwijken met echte huizen en facilitaire voorzieningen zoals die ook op het vaste land gebouwd worden. Volgens Olthuis kunnen ze op het water verrijzen met behulp van bestaande technieken die bijvoorbeeld ook bij boorplatforms worden gebruikt. "Rond 2050 zal ruim 70% van de wereldbevolking in steden wonen, en ruim 90% van die steden ligt aan een rivier of een baai – 'situated on a waterfront' zeggen ze in het Engels. Door op het water te bouwen worden steden compacter, terwijl ze beter bestand zijn tegen overstromingen: de nieuwe huizen drijven immers op het water. Architectuur en stedenplanning worden flexibeler, minder statisch."

Eureka

"Sinds de laatste decennia van de vorige eeuw zijn er eigenlijk geen nieuwe grote ideeën over wat architectuur zou moeten zijn geventileerd", aldus Olthuis. "Het ging voornamelijk over de vorm, over het uiterlijk van de architectuur, niet over de grote vraagstukken waar we ons de laatste tijd mee geconfronteerd zien, zoals klimaatverandering en verstedelijking. Daar wilde ik verandering in brengen." Olthuis werd een man met een missie. Wereldwijd begon hij zijn plannen onder de aandacht te brengen. Met succes: de artikelen in diverse belangrijke internationale tijdschriften en filmpjes van optredens voor bijvoorbeeld de BBC en Discovery Channel op de website van Waterstudio.nl getuigen ervan. Al snel verwierf hij de bijnaam 'The Floating Dutchman'. Maar werden de grote plannen ook verwezenlijkt? "Zo rond 2004 realiseerde ik me dat de meeste ideeën voor wonen op het water individuele objecten betrof: een huis van ruwweg 10 bij 10 meter was tot dan het hoogst haalbare. Wilde je iets groters, dan moest je verschillende elementen aaneen schakelen. Ongeschikt voor mijn plannen, die immers ook wegen, hoogbouw en groene ruimten omvatten." Kort daarop beleefde Olthuis zijn eureka-moment.

Met een constructie van beton en samengeperst polystyreen was het mogelijk om extreem grote, drijvende funderingen te maken. Daarna gingen de ontwikkelingen snel. Olthuis werd benaderd door Paul van de Camp, een projectontwikkelaar die zocht naar een oplossing voor de bouw van hotels op water. Onder de naam Dutch Docklands gingen ze een samenwerkingsverband aan en werd een grote opdracht voor rijvende eilanden bij Dubai binnengehaald.

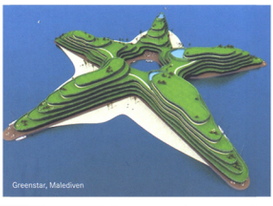

Greenstar, Malediven

Malediven

Helaas gooide de crisis roet in het eten. Hoewel de plannen voor Dubai in een ver gevorderd stadium waren, konden ze niet worden gerealiseerd. "Maar het heeft wel grotere bekendheid gegeven aan Dutch Docklands. En dat heeft geleid tot een enorm project voor de Malediven, dat ondermeer de ontwikkeling van een drijvende stad, met drijvende golfbanen, conferentieoorden, en hotels behelst. In 2004 werd het eilandenrijk in de Indische Oceaan zwaar getroffen door de tsunami. Een kleine dertig eilanden zijn toen onbewoonbaar geworden of geheel verdwenen, en de stijgende zeespiegel blijft een bedreiging. President Nasheed zag zich genoodzaakt grote groepen mensen te evacueren. Bouwen op water biedt hier een uitkomst."

Drijvende golfbaan, Malediven

Glastunnel bij drijvende golfbaan, Malediven

Nederland

Ook in Nederland bleven de mogelijkheden van bouwen op water niet onopgemerkt. Olthuis had al eer ingelegd met een paar bijzonder mooie drijvende woningen zoals de watervilla's in Kortenhoef en IJburg, maar de doorbraak kwam met een groot project in het Westland. Marleen van Giesen, projectmanager bij de Bank Nederlandse Gemeenten, zag in het bouwen op water de mogelijkheid om ontpolderen en woningbouw te combineren. Het heeft geresulteerd in Het Nieuwe Water, een woningbouwproject bij Naaldwijk in het laagst gelegen deel van het Westland. Door de toenemende wateroverlast is besloten deze polder weer gedeeltelijk onder water te zetten. Bouwen op water maakt het mogelijk om het boezemgebied dat zo ontstaat toch voor woningbouw te benutten. Bij Naaldwijk zal binnenkort De Citadel opgeleverd worden, de eerste hoogbouw die drijft.

Watervilla De Hoef, Kortenhoef

Olympische Spelen

Het Nieuwe Water is één van de mogelijkheden van bouwen op water. "Maar je kunt natuurlijk oneindig veel meer", vertelt Olthuis. "In Naaldwijk gaat het om een woonwijk, en die zal daar dus wel geruime tijd blijven liggen, maar je kunt natuurlijk perfect ook tijdelijke voorzieningen op water realiseren. Denk bijvoorbeeld aan de Olympische Spelen. Hoeveel van de voorzieningen, zoals stadions en zwembaden, eindigen niet als een 'white elephant'? Als je zulke voorzieningen op een groot drijvend eiland maakt, kun je ze, nadat ze dienst hebben gedaan, verslepen naar de volgende standplaats van de Spelen. Nogmaals: 90% van de grote steden ligt aan goed bevaarbare waterwegen. Als daar een cruiseschip of een boorplatform kan binnen lopen, kan er ook een stadion aanmeren." En hij vertelt enthousiast over zijn voorstel voor de Olympische Spelen van 2016 in Rio de Janeiro. "De baai van Rio de Janeiro is een ideale plaats voor zo'n drijvend Olympisch dorp. Doordat de stad rond de baai ligt, kan er makkelijk gebruik gemaakt worden van de bestaande infrastructuur. Het kan heel mooi en compact worden..."

Watervilla De Hoef, Kortenhoef

Hele woonwijken met echte huizen en facilitaire voorzieningen kunnen op het water worden gebouwd

Het Nieuwe Water, Westland

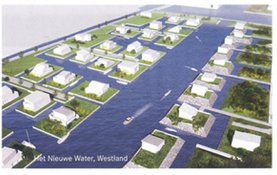

Het Nieuwe Water, Westland